

AİLE BİLİMLERİ EĞİTİMİ

Samirye ERDOĞAN*

1. GİRİŞ

Aileler toplumların çekirdeğini oluştururlar. Ailelerin sağlıklı yapıları ile onların meydana getirdiği toplumların refah ve mutluluğu arasında direkt bir ilişki söz konusudur. Bir toplumun gelişmesi o topluma verilecek sistemli bir aile eğitimi ile mümkündür.

2. EĞİTİMİN GEREĞİ

Her bütünün kalitesi onu meydana getiren yapıtaşlarının kalitesiyle belirlenir. Örneğin proteinlerin sindirilebilirlik oranını onu meydana getiren amino asitlerin türü belirler. Bir binanın yapıtaşları da o binanın dayanıklılığını, ısı, ses vb. yalıtımını yani fonksiyonunun yerine getirebilirlik oranını büyük ölçüde etkiler.

Toplumların yapıtaşları ise ailelerdir. Toplum kendisini meydana getiren ailelerin kalitesi ile biçimlenir.

Varoluşlarından bu yana nesillerinin devamını sağlamak ve başarılı olmak insanların vazgeçilmez tutkusu olmuştur. Yasal olarak nesillerin devamı ancak aile kurumunda mümkündür. Ayrıca sevgi, şefkat, güven, fedakarlık vb. psikolojik ihtiyaçların en doyurucu, karşılıksız ve sürekli biçimde karşılandığı yerde ailedir. İnsanların genelde bir aile içinde yer almayı istemeleri bu nedenlere bağlanabilir.

Bugünün dünyasında varolan töreler, kanunlar, bütün endüstriyel çalışmalar, geliştirilen yeni teknolojiler, bilimsel araştırmalar insa-

(*) G.Ü. Endüstriyel Sanatlar Eğitimi Fakültesi Aile Bilimleri ve Tüketici Eğitimi Bölümü Öğr. Gör.

nin huzurlu, rahat, kolay yaşamasına dolayısıyla eve ve aileye dönüktür.

Ailenin yaşam standardını yükseltmek amacıyla üretim yapan ve sürekli yeni teknolojiler peşinde koşan bu sektörler dev adımlarla ilerlemektedirler. Çağdaş teknoloji üretiminde yetersiz kalan ülkeler ise gelişmiş teknolojileri ithal etmektedirler.

Ancak bütün bu teknolojileri kullanan insandır. Bu nedenle insanın yetiştirilmesi öncelikle ele alınmalıdır. Bu ise sistemli ve doğru bir aile bilimleri eğitimi ile mümkündür.

Dünün insanı ailenin gelenek ve göreneklerine göre biçimlenmekte, dolayısıyla toplumla daha uyum içinde yaşamını sürdürmekteydi. Toplumun değer yargılarına fazla ters düşmediğinden çözümlenmesi gereken problemleri o oranda az olmaktadır.

Bugün artık dünya büyük ve ulaşılmaz değildir. Başta televizyon olmak üzere çeşitli yayın organları farklı kültürleri sürekli sergilemektedir. Bireyler sağlam ailelerden gelmişlerse kendi gelenek ve göreneklerini, değer yargılarını, yasalarını yani milli kültürlerini geliştirirken farklı kültürler hakkında bilgi sahibi olmaları yararlı olmaktadır.

Ancak aileler tutarlı değilse; bireyler bu farklı kültürlerden olumsuz yönde etkilenmekte, tutarsız, zayıf bir kişilik yapısı ortaya koymakta, dolayısıyla bu durum topluma da yansımaktadır.

İnsanın kişiliğinin gelişmesinde aile çevresi diğer çevrelerden daha yüksek bir güce sahiptir. Aile çevresi insanın diğer çevreden edindiklerini günlük yaşamını pekiştirmesinde güdüleyici ya da engelleyici etki olmaktadır. Ayrıca bütün kişilik özellikleri gibi 1-7 yaş arasında kazanılan tutumlar yaşam boyunca etkilerini sürdürmektedir (Başaran 1985).

Çocukta bu yılların en doğru biçimde değerlendirilebilmesi, sağlam bir kişilik yapısı geliştirebilmesi aile bireylerine bağlıdır. Bu temel doğru atılmamışsa daha sonra kazandırılmaya çalışılan bilgi ve davranışlar çok da etkili olmayacaktır.

Çocuğun eğitiminde en önemli rolü oynayan aile bireyleri verdikleri eğitimle ekonomik, sosyal ve kültürel yönden toplumun geleceğini doğrudan etkilemektedirler.

İnsanların mutluluklarının hazırlanmasında, başarılı olmalarında üretici olarak iş verimini artırmalarında, kişinin yapısı, sorumluluk

alabilme gücü, günün şartlarına göre değişiklik gösteren ihtiyaçları görebilme ve problemleri çözelbilme yeteneği önemli ölçüde etkilidir.

3. SONUÇ

Tüm teknolojileri bireylerin, ailenin toplumun amaçlarına ulaşması için doğru kullanabilen insanın yetişmesinde, aile diğer çevrelerden daha etkili olmaktadır. Dolayısıyla aileyi oluşturarak bireylerin doğru ve sistemli Aile Bilimleri Eğitimi almaları gerekmektedir.

Aile kadın ve erkek beraberliği ile kurulmaktadır. İnsanın yetişmesinde ve toplumun oluşmasında bu kadar etkili olan bireylere cinsiyet farkı gözetilmeden aile bilimleri eğitimi verilmelidir.

Ailenin eğitimi toplumsal sistemleri, sistemler aileleri etkilemektedir. Sistemlerin doğru kurulması bu etkileşim içinde toplumun gelişmesini sağlayacaktır.

Aile Bilimleri Eğitimi bir sistem olarak düşünülmeli, sistemin her alan ve aşamasında amaç irdelenmelidir. Çeşitli iletişim kanalları kullanılarak eğitim etkin ve yaygın hale getirilmelidir.

Aile bilimlerine ilişkin problemlerin çözümü için danışma merkezleri kurulmalı, hizmet tabana yayılmalıdır.

KAYNAKÇA

GÖRGÜNAY (GİRİŞKİN) Neriman, Atatürk Üniversitesi Dergisi, 1973.

ELIEEN ELLIOTT Quidy, Introduction to Home Economics Second edition 1974.

ENCYCLOPEDIA AMERICANA.